

MAA- JA METSÄTALOUSMINISTERIÖ
Neuvotteleva virkamies
Suvi Ruuska

Muistio
26.5.2025

Liite 1
VN/9705/2025

VALTIONEUVOSTON ASETUS EUROOPAN UNIONIN RAHOITTAMIEN PINTA-ALAPERUSTEISTEN SEKÄ ERÄIDEN MUIDEN TUKIEN TOIMEENPANOSTA ANNETUN VALTIONEUVOSTON ASETUKSEN MUUTTAMISESTA

1. Asian tausta ja asetuksenantovaltuudet

Rahoituskaudella 2023–2027 Euroopan unionin kokonaan rahoittamat pinta-alaperusteiset suorat tuet ja osittain rahoittamat maaseudun kehittämistoimenpiteet perustuvat jäsenvaltioiden yhteisen maatalouspolitiikan nojalla laadittavien, Euroopan maatalouden tukirahastosta (maaloustukirahasto) ja Euroopan maaseudun kehittämisen maatalousrahastosta (maaseuturahasto) rahoitettavien strategiasuunnitelmien (YMP:n strategiasuunnitelmat) tukea koskevista säännöistä sekä asetusten (EU) N:o 1305/2013 ja (EU) N:o 1307/2013 kumoamisesta annettuun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseen (EU) 2021/2115, jäljempänä *suunnitelma-asetus*. Suorien tukien ja maaseudun kehittämiseen liittyvien korvausten järjestelmät jäsenvaltioissa perustuvat jäsenvaltion suunnitelma-asetuksen perusteella laatimaan ja Euroopan komission hyväksymään strategiasuunnitelmaan. Suomi on laatinut suunnitelma-asetuksen perusteella Suomen yhteisen maatalouspolitiikan strategiasuunnitelman vuosille 2023–2027 (CAP-suunnitelma). Suorien tukien muodossa olevat interventiotyypit (perustulotuki, uudelleenjakotulotuki, nuorten viljelijöiden tulotuki, ekojärjestelmätuki, tärkkelysperuna- ja erikoiskasvipalkkiot) sekä maaseudun kehittämistoimenpiteisiin kuuluvat pinta-alaperusteiset tuet (luonnonhaittakorvaus, ympäristökorvaus, luonnonmukaisen tuotannon korvaus) ovat osa Suomen CAP-suunnitelmaa.

Yhteisen maatalouspolitiikan rahoituksesta, hallinnoinnista ja seurannasta sekä asetuksen (EU) N:o 1306/2013 kumoamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2021/2116, jäljempänä *horisontaaliasetus*, IV osaston I luvussa säädetään yleisistä säännöistä koskien muun muassa unionin taloudellisten etujen suojaamista ja säännöistä suoritettavien tarkastusten osalta. Horisontaaliasetuksen IV osaston II luvussa säädetään yhdennetystä hallinto- ja valvontajärjestelmästä. Yhdennettyä hallinto- ja valvontajärjestelmää sovelletaan asetuksen (EU) 2021/2115 III osaston II (suorien tukien muodossa olevat interventiotyypit) ja IV (maaseudun kehittämisen interventiotyypit) luvussa lueteltuihin pinta-alaperusteisiin ja eläinperusteisiin interventioihin. Horisontaaliasetuksen nojalla on säädetty Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2021/2116 täydentämisestä yhteisen maatalouspolitiikan yhdennetyn hallinto- ja valvontajärjestelmän sekä ehdollisuuden hallinnollisten seuraamusten soveltamisen ja laskennan osalta annettu komission delegoitu asetus (EU) 2022/1172, jäljempänä *laadunarviointiasetus*, ja Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2021/2116 soveltamis säännöistä yhteisen maatalouspolitiikan yhdennetyn hallinto- ja valvontajärjestelmän osalta annettu komission täytäntöönpanoasetus (EU) 2022/1173, jäljempänä *hakemusjärjestelmäasetus*. Laadunarviointiasetuksessa säädetään muun muassa viljelylohkojen tunnistusjärjestelmästä sekä viljelylohkojen tunnistusjärjestelmän, paikkatietoperusteisen hakujärjestelmän ja pinta-alamonitorointijärjestelmän laadunarvioinnista. Hakemusjärjestelmäasetuksessa säädetään esimerkiksi tukihakemusjärjestelmää koskevista yleisistä säännöistä ja siihen liittyvistä vaatimuksista, tukihakemusten sisällöstä ja niiden muuttamisesta tai peruuttamisesta ja

paikkatietoperusteisesta hakujärjestelmästä. Edellä mainittujen lisäksi sovelletaan myös Euroopan yhteisöjen taloudellisten etujen suojaamisesta annettua neuvoston asetusta (EY, Euratom) No 2988/95.

EU:n kokonaan tai osittain rahoittamien pinta-alaperusteisten tukien hallinnollinen ja paikan päällä tehtävä valvonta sekä pinta-alamonitorointi tehdään osana yhdenmukaista hallinto- ja valvontajärjestelmää.

Tiettyjen Euroopan unionin ja kansallisten maatalouden tukien toimeenpanosta annettua lakia (1334/2022), jäljempänä *toimeenpanolaki*, sovelletaan Euroopan unionin varoista kokonaan tai osittain rahoitettujen tukien toimeenpanoon. Toimeenpanolain nojalla on säädetty valtioneuvoston asetus Euroopan unionin rahoittamien pinta-alaperusteisten sekä eräiden muiden tukien toimeenpanosta (134/2023).

2. Asetuksen valmistelu

Asetusehdotus on valmisteltu virkatyönä maa- ja metsätalousministeriössä yhteistyössä Ruokaviraston kanssa.

Asetusehdotuksesta on pyydetty lausunto ympäristöministeriöltä, Ahvenanmaan maakunnan hallitukselta, Ruokavirastolta, elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksilta, Maa- ja metsätaloustuottajain Keskusliitto MTK ry:ltä, Svenska Lantbruksproducenternas Centralförbund SLC rf:ltä, ProAgria Keskusten Liitolta ja Svenska lantbrukssällskapens förbund rf:ltä.

3. Asetuksen pääasiallinen sisältö

Asetukseen ehdotetaan tehtäväksi toimeenpanossa tarpeelliseksi havaittuja tarkennuksia pinta-alamonitoroinnin osalta. Asetuksen 16 §:ää ehdotetaan muutettavaksi siten, että lisäotanta voitaisiin tehdä myös tietyistä toimenpiteistä. Lisäksi puutarhakasvien vaihtoehtoisia kasvinsuojelumenetelmiä koskevasta lohkoakohtaisesta toimenpiteestä ei maksettaisi ympäristökorvausta kasvulohkolle, jos toimenpiteeseen kuuluva ennakkosuunnitelma on todettu hallinnollisessa tarkastuksessa puutteelliseksi tai sitä ei ole toimitettu. Jos luonnonmukaisesti viljeltävän myyntikasvin alalle ei ole perustettu kasvustoa riittävällä siemen- tai taimimäärällä viimeistään 30 päivänä kesäkuuta tai alaan kohdistuu 21 §:n 4 momentissa tarkoitettu 100 prosentin vähennys, alaa ei hyväksyttäisi myyntikasvivaatimusta täyttäväksi alaksi. Kasvinsuojeluaineista annetun lain (1563/2011) 4 §:n 1 momentin 7 kohdassa tarkoitettuja integroidun torjunnan yleisiä periaatteita olisi noudattava ympäristösitoumuksen ja luonnonmukaisen tuotannon korvauksen maatilakohtaisina vähimmäistason vaatimuksina. Ehdotettu muutos olisi lievennys nykyiseen käytäntöön. Lisäksi ehdotetaan lisättäväksi mahdollisuus antaa tuenhakijalle huomautus, jos luonnonmukaista kotieläintuotantoa koskevan vähimmäistason vaatimuksen noudattamisessa todetaan vähäinen laiminlyönti.

4. Pykäläkohtaiset perustelut

10 § 3 mom.

Asetuksen 10 §:n 3 momenttia ehdotetaan muutettavaksi siten, että siinä otettaisiin huomioon myös toimeenpanolain 20 §:n 7 momentissa tarkoitettu hallinnollinen tarkastuskäynti. Jos tila tai lohko on

valittu valvontaan tai siihen kohdistuu toimeenpanolain 20 §:n 7 momentissa tarkoitettu hallinnollinen tarkastuskäynti, 21 §:ää sovellettaisiin ympäristösopimuksen osalta kolmannesta sopimusvuodesta. Käytännössä lohkon pinta-alavirhe voitaisiin ottaa huomioon kolmannesta sopimusvuodesta lähtien.

13 § 1 mom.

Pykälän 1 momenttia täsmennettäisiin siten, että paikkatiedon sisältävä valokuva olisi toimitettava selvityksenä paitsi tukiehtojen noudattamisesta myös tukihakemuksessa ilmoitetusta kasvista. Täsmennys tehtäisiin siksi, että vaatimus tietystä kasvista ei kaikissa tuissa ole erityisesti tukiehto. Kasvi on kuitenkin ilmoitettava tukihakemuksessa oikein, jotta esimerkiksi ehdollisuuden vaatimukset viljelykierrosta tai monipuolistamisesta pystytään varmistamaan. Esitetty täsmennys vastaa nykyistä käytäntöä.

14 §

Pykälää muutettaisiin siten, että jos lohkon virhe koskee maatalousmaan tai maataloustoiminnan edellytysten täyttymistä, virhe huomioitaisiin kaikissa pinta-alaperusteisissa tuissa. Lohkoa ei siis hylättäisi edellä mainitun virheen vuoksi kaikissa virhetilanteissa. Esimerkiksi syysilmoituksen osalta ala rajattaisiin haetun alan ulkopuolelle ja alalle ei maksettaisi tukea. Esitetty muutos vastaa nykyistä käytäntöä. Alan hylkäämisestä ja siitä aiheutuvista sanktioista säädetään erikseen.

16 §

Pykälän 1 momenttia muutettaisiin siten, että paikan päällä tehtävässä valvonnassa voitaisiin kohdistaa tarkastus yksittäiseen toimenpiteeseen. Tällöin tarkastettaisiin vain ne lohkot, joille tarkastettavaa toimenpidettä on haettu. Muutos mahdollistaisi kohdennetun valvonnan yksittäisiin toimenpiteisiin.

21 §

Pykälän 2 momenttiin ehdotetaan lisättäväksi tarkennus, jonka mukaan, jos pinta-alamonitoroinnin kasvintunnistuksen tulos ei tuenhakijan kuulemisen jälkeen vastaa tukihakemuksessa ilmoitettua tietoa, ala hylättäisiin. Tässä tarkoitettaisiin tilanteita, joissa tuenhakijan toimittamassa paikkatiedon sisältävässä valokuvassa kasvi on toinen kuin tukihakemuksessa ilmoitettu kasvi.

Pykälän 3 momentissa ehdotetaan otettavaksi myös huomioon puutarhakasvien vaihtoehtoisia kasvinsuojelumenetelmiä koskevaan lohkokohtaiseen toimenpiteeseen liittyvä ennakkosuunnitelma. Puutarhakasvien vaihtoehtoisia kasvinsuojelumenetelmiä koskevasta lohkokohtaisesta toimenpiteestä ei maksettaisi ympäristökorvausta kasvulohkolle, jos toimenpiteeseen kuuluva ennakkosuunnitelma on todettu hallinnollisessa tarkastuksessa puutteelliseksi tai sitä ei olisi lainkaan toimitettu. Suunnitelma tulisi toimittaa tukihakemuksen liitteenä ja se tarkastettaisiin kattavasti. Tämän hallinnollisen tarkastuksen myötä seuraamusta olisi myös mahdollista lieventää.

Pykälän 6 momentissa säädettäisiin alasta, josta ei makseta ympäristökorvausta maatalousluonnon monimuotoisuuden ja maiseman hoitoa koskevan ympäristösopimuksen ja kosteikkojen hoitoa koskevan ympäristösopimuksen perusteella. Edellä mainittuun sopimukseen sisältyvästä kasvulohkosta ei maksettaisi ympäristökorvausta, jos Euroopan unionin suorien ja osarahoitteisten pinta-alaperusteisten viljelijätukien haun aikana tai sen päättymisen jälkeen peruslohkon alaa on lisätty korjaamalla sen rajaa tavalla, joka ei vastaa toimeenpanolain 20 §:n 5 momentissa tarkoitettun hallinnollisen tarkastuksen tulosta.

Pykälän 7 momentin mukaan pinta-alaperusteisten tukien haun päättymisen jälkeen ilmoitetusta alasta ei maksettaisi tukea toimenpiteestä, jos ala ei ole pinta-alaperusteisten tukien hakemukseen

kohdistuneen pinta-alamonitoroinnin, hallinnollisen tarkastuksen tai paikalla tehtävän valvonnan perusteella toimenpiteestä maksettavaan tukeen oikeuttavaa pinta-alaa. Ruokaviraston määräämällä tavalla syysilmoituksella ilmoitettu toimenpide hylättäisiin pykälän 1 momentin mukaisesti, jos se ei ole syysilmoitukseen kohdistuneen pinta-alamonitoroinnin, hallinnollisen tarkastuksen tai paikalla tehtävän valvonnan perusteella toimenpiteestä maksettavaan tukeen oikeuttavaa pinta-alaa. Esitetty muutos vastaa nykyistä käytäntöä.

Muilta osin pykälää ei muutettaisi.

28 § 2 mom.

Pykälän 2 momentti ehdotetaan kumottavaksi. Talviaikaista kasvipeitettä koskevaan ekojärjestelmään liittyvä pysyvän nurmen vaatimus, jota momentissa tarkoitetaan, on kumottu (valtioneuvoston asetus vuodelta 2025 maksettavista maatalouden tuotannosta irrotetuista suorista tuista 28/2025)). Tämän vuoksi myös 2 momentti ehdotetaan kumottavaksi.

29 §

Pykälän 2 momenttiin lisättäisiin tarkennus, jonka mukaan, jos luonnonmukaisesti viljeltävän myyntikasvin alalle ei ole perustettu kasvustoa riittävällä siemen- tai taimimäärällä viimeistään 30 päivänä kesäkuuta tai alaan kohdistuu 21 §:n 4 momentissa tarkoitettu 100 prosentin vähennys, alaa ei hyväksyttäisi luonnonmukaisesti viljeltävien myyntikasvien pinta-alavaatimusta täyttäväksi alaksi. Ala voitaisiin kuitenkin hyväksyä myyntikasvivaatimusta täyttäväksi alaksi, jos alaan kohdistuisi 21 §:n 4 momentissa tarkoitettu 50 prosentin vähennys. Lisäksi momentin viimeisen virkkeen sanamuotoa muutettaisiin siten, että vastaisi luonnonmukaisen tuotannon korvauksesta annetun valtioneuvoston asetuksen (80/2024, sellaisena kuin se on muutettuna asetuksella 37/2025) 13 §:n 3 momentin sanamuotoa.

Pykälän 3 momenttia tarkennettaisiin ajankohdan osalta, jolloin korvausta vähennetään, jos koulutukseen tai neuvontaan liittyvää vaatimusta ei ole suoritettu. Luonnonmukaisen tuotannon korvausta vähennettäisiin sitoumuskauden päättyessä 30 prosenttia, jos yhden päivän koulutusta tai suunnitelma-asetuksen 15 artiklan mukaista neuvontaa ei ole suoritettu vaaditussa ajassa. Tuenhakijalla olisi siten koko sitoumuskausi aikaa käydä vaadittu koulutus ja jos koulutusta ei ole käyty, seuraamus käsiteltäisiin viimeisenä sitoumusvuotena ja se kohdistuisi vain viimeisen sitoumusvuoden korvaukseen.

30 §

Pykälän 1 momenttia muutettaisiin siten, että ympäristösitoumuksen maatilakohtaisena vähimmäistason vaatimuksen noudattamisena hyväksyttäisiin jatkossa myös viljelyn monipuolistaminen, joka on EU:n lainsäädännön muutoksen myötä vuodesta 2025 alkaen mahdollinen tapa täyttää ehdollisuuden maaperäpotentiaalın säilyttämisvaatimusta (GAEC 7). Viljelyn monipuolistamisesta säädetään Euroopan unionin ja kansallisten viljelijätukien hyvän maatalouden ja ympäristön vaatimuksista annetun valtioneuvoston asetuksen (1384/2022) 10 a §:ssä. Edelleen 30 §:n 1 momenttia muutettaisiin siten, että kasvinsuojeluaineista annetun lain 4 §:n 1 momentin 7 kohdassa tarkoitettuja integroidun torjunnan yleisiä periaatteita olisi noudattava ympäristösitoumuksen maatilakohtaisena vähimmäistason vaatimuksena. Nykyisen käytännön mukaan tuenhakijan muistiinpanoissa oleva integroituun kasvinsuojeluun liittyvä puute aiheuttaa tuen hylkäyksen lisäksi usein myös siirtyvän seuraamuksen. Seuraamusta voidaan pitää puutteen laajuuteen ja vakavuuteen nähden liian suurena. Ehdotettu muutos olisi siten lievennys nykyiseen käytäntöön.

Pykälän 4 momenttiin ehdotetaan lisättäväksi luonnonmukaisen tuotannon korvauksen maatilakohtaiseen vähimmäistason vaatimukseen kasvinsuojeluaineista annetun lain 4 §:n 1 momentin 7 kohdassa tarkoitettujen integroidun torjunnan yleiset periaatteet.

Pykälän 6 momenttiin ehdotetaan lisättäväksi mahdollisuus antaa tuenhakijalle huomautus, jos luonnonmukaista kotieläintuotantoa koskevan vähimmäistason vaatimuksen noudattamisessa todetaan vähäinen laiminlyönti.

Muilta osin pykälää ei muutettaisi.

5. Esityksen taloudelliset vaikutukset

Asetusehdotuksella ei arvioida olevan vaikutuksia valtion talousarvioon.

6. Lausuntopalaute

Asetuksesta annettiin kolme lausuntoa. Lausuntoaikaa oli vain neljä viikkoa, jotta tuen valvonta voidaan toteuttaa suunnitellussa aikataulussa. Lausunnon antoivat Ruokavirasto, Maa- ja metsätaloustuottajain Keskusliitto MTK ry ja Svenska Lantbruksproducenternas Centralförbund SLC rf.

Ruokaviraston lausunnon perusteella täsmennettiin 10 §:n 3 momenttia toimeenpanolain 20 §:n 7 momentissa tarkoitettuna hallinnollisen tarkastuskäynnin osalta. Lisäksi 21 §:ään lisättiin uusi momentti, jossa säädetään tarkemmin alasta, josta ei makseta ympäristökorvausta maatalousluonnon monimuotoisuuden ja maiseman hoitoa koskevan ympäristösopimuksen ja kosteikkojen hoitoa koskevan ympäristösopimuksen perusteella. Ruokaviraston lausunnon perusteella täsmennettiin myös 29 §:n 2 momentissa tarkoitettua kasvuston perustamista. Ruokaviraston ja Maa- ja metsätaloustuottajain Keskusliitto MTK ry:n lausuntojen perusteella 21 §:n 7 momentista poistettiin pinta-alaan viitannut ”toteutetusta”-sana. Maa- ja metsätaloustuottajain Keskusliitto MTK ry:n lausunnon perusteella täsmennettiin myös 16 §:n 1 momentissa mainittuja aloja.

Maa- ja metsätaloustuottajain Keskusliitto MTK ry ja Svenska Lantbruksproducenternas Centralförbund SLC rf. pitivät ehdotettuja muutoksia lähtökohtaisesti hyväksyttävänä ja tarpeellisina. Maa- ja metsätaloustuottajain Keskusliitto MTK ry:n lausunnossa kuitenkin todettiin lisäksi, että 21 §:n 2 momenttiin ehdotetuista muutoksista aiheutuvia valvontaseuraamuksia voidaan pitää ankarina. Asetusehdotusta ei muutettu tältä osin, koska momentissa tarkoitetaan kuitenkin vain tilanteita, joissa tuenhakijalle on annettu kuulemisen jälkeen mahdollisuus korjata asia, mutta tästä huolimatta tuenhakija ei ole asiaa korjannut.

Svenska Lantbruksproducenternas Centralförbund SLC rf:n lausunnossa todettiin 13 §:n ehdotetun muutoksen osalta, että se asettaa tuenhakijalle suuren vastuun teknisesti hyväksyttävien paikkatiedon sisältävien valokuvien ottamisesta. Lausunnossa ehdotettiin, että myös etukäteen otetut lohkokohtaiset kuvat voitaisiin hyväksyä pykälässä tarkoitettuun selvitykseen. Käytännössä tällainen mahdollisuus tuenhakijalla jo on. Poikkeuksena ovat lohkokohtaiset kuvat, jotka liittyvät tiettyä päivämäärää koskevaan tukiehtoon.

7. Laintarkastus

Asetusehdotusta ei ole tarkastettu oikeusministeriön laintarkastuksessa asian kiireellisyyden vuoksi.

8. Voimaantulo ja siirtymäsäännökset

Asetuksen olisi tarkoitus tulla voimaan 17.6.2025.

Esitys: Esitetään, että valtioneuvosto antaa asetuksen Euroopan unionin rahoittamien pinta-alaperusteisten sekä eräiden muiden tukien toimeenpanosta annetun valtioneuvoston asetuksen muuttamisesta